

KOVA

Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis, išein kas penktadienį, Philadelphia, Pa. U.S.A.

Prenumerata:
 Ant metų (viena šalis) vietoje..... \$ 2.00
 Ant pusės m. „.....“ „.....“ \$ 1.00

Apgarsninių prekių, sykių colis 50c; mėnuo už colį \$ 10.00.

Siunčiant rašius, pinigų ir viaurose kituose reikalauose susinešiant adresuokiti: „KOVA“

1418 So. 2-nd Str. Philad. Pa.

KOVA

„KOVA“ The Lithuanian weekly, published every Friday, by J. O. SURIYDAS, 1418 So. 2-nd st., Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
 One year in all parts of the world 2.00
 Six month 1.00

All communications should be addressed to:

KOVA
 1418 So. 2-nd st.
PHILADELPHIA, PA.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 43

Philadelphia, Pa. 26 Spalimo (October) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Darbininko tiesos prieš gyvybę.

Malonus Amerikos darbininke! Geidžiu keletą žodžių į tavo pratart. Tu buvai vadinamas liuosu per šimtą tris dešimtis metų. Daugiau kaip šimtą tris dešimtis, – nuo to laiko, kada buvo įsteigta dabartinė valdžia; ir, ar ne tėjimajai svarbiausio straipsnelio konstitucijoje, kur skamba, kad tu turi visas tiesas gyvybės, liuosybės ir gerovės?

Ar sustojai nors kada su atyda pasimislyt, mielas darbininke, apie minėtą liuosybę? Sustokim dabar abu sykiu ant sekundos ir perkratykim atydziai nors vieną iš tųjų tiesų – ne visas; palikime tiesas gerovės ir liuosybės kitam sykiui. Apsvarstykim tiesą prieš gyvybę.

Pažvelgkim, brolaus darbininke, ko tavo gyvybė reikalauja. Pirmiausiai tau reikia oro ir vandens, beto juk mudu negalėtumėm gyvent. Suprantama, juk mudu turim orą ir vandenį, ir ant jų tik galim da išlaikyt savo gyvybę, nors trumpam laikui.

Bet norėdami gyvent, užlaikyt gyvybę, turėt tiesą prieš gyvybę, mes privalome turēt šalyp oro ir vandens, da daugelį ir kitokių daiktų. Suprantama, mus reikia maisto, kuro, drapanų ir pastogės Darbininke! Kur yra mūsų tiesos užlaikyt gyvybę? Kur yra mūsų tiesos prieš maisto, anglių, drapanų ir prieglaudos?

Maistas, anglis, drapanos, ir miegstubė, – kuriais mūsų gyvybė turi užsilaikyt, yra išdirbami per tavo ir mano darbą; vienok jie jie nėra nė tavo nė mano; betgi mes juos išdirbame; nieks tas mudviems nepriguli; zodziu, mes neesava jų jų savininkais. Taigi, jeigu mudu neesava savininkais tųjų daiktų, ant kurių mudviejų gyvenimas turi užsilaikyt, tokiu atvėjy, mes neturim tiesos prieš gyvybę. Jeigu neturim tiesos prieš gyvybę, tai iš to išeina, kad neturim tiesos ir prieš liuosybę bei gerovės.

Kodėl teip yra, mano brole darbininke! Ugi todėl, kad mudu ne esame sa-

vininkais maisto, anglių, drapanų ir pastogės, nors tą viską mūsų rankų darbas padaro.

Mēs neturim nė žemės nė materijalo padarymui visokių daiktų, nė įrankių ir mašinerijų, kurioms mes kasdieną dirbame. Žemė, medega (materijalas), įrankiai ir mašinerija išdirbimui turtų Suvienytose Valstijose Amerikos, priguli kapitalistams (piniguočiams). Vienok kapitalistai neišdirba nė žemės, nė įrankių padaro, nė mašinų subudavoja; nedirba jie ant karų, tramvajų nė ant geležinkelių; jie jie neuždirba nė duonos, nė drapanų, nė kasa anglių, nė stato būdinkų. Mēs padarom ir išdirbam šiuos visus daiktus, brolaus darbininke, ir vienok visi tie daiktai mums nepriguli.

Ak! ak! Gal sakysi, kad: «aš buvau apmokamas, aš gavau algą už mano darbą, kada aš dirbau šiuos turtus... Tas gali buti, brolaus, «liuosas» darbininke. Bet, kas tai yra ta mokeskis? Tavo darbas išdirbo visus turtus, tu padarei visas mašinas, tu pabudavojai visus namus; tu darbavaisi iki pavertei akmenį ir žemę į gyvą ir naudingą daiktą. Argi turi tu tą? Kam tau mokesties, kad tau reikia daiktų? O tu jų neturi!..

Kas tai yra mokeskis? Yra tik maža dalelė, trupinėlis tų turtų, kuriuos tu per sunkų darbą sutvėrei. Todėl, jeigu tavo darbas išdirbo visus tuos turtus, kodėl tu apturi teip mažą jų dalelę? Czia tai ir apsireiskia keistas tavo padėjimas, brolaus darbininke; tokiam atvėjy tu neturi tiesų užlaikymui savo gyvybės. Neturėdamas tiesų prieš gyvybę, tu esi priverstas savę pasiduoti nuo dienos iki dienos, nuo savaitės iki savaitės, nuo metų iki metų; pasiduoti bile kam, kas tik perka tave, ir kas užmoka pakaktinai tau ant skurdaus prasimaitinimo ir vargingo palaikymo kune gyvastės.

↓ Kapitalistams priguli žemė, dirbtuvės, pabrikai ir każyklos; jie kasdieną perka tave kad jiems dirbtumei, ir tavo darbas išdirba turtus: maistą, anglis, drapanas ir namus; galiaus jie (kapitalistai), iš to

viso išdirbto turto per tavo darbą, duoda tau mažą šmotelį, vadinamą «mokeskis»; o jie jie pasilaiko gabalą, vadinamą «pelnas».

Brolau darbininke! Kada tu ir milijonai tavo brolių darbininkų bus savininkais visų įrankių išdirbime turtų; kada patįs valdysite visus išdarbystės įrankius, maistą, anglis, drapanas ir namus, tai tik tada jūs tapsite tikrais sprendikais apie užlaikymą savo gyvybės; tik tada turėsite tiesą prieš gyvybę, o ne pirmiaus.

Szėdien, brolaus darbininke, tavo tiesos prieš gyvybę yra savasčia kapitalistų. Jie jie turi po savo ranka viso pasaulio išdarbystę; tu, darbininke, esi jų vergas; be jų jų pavlijimo negalėtum gyvent. Jie valdo visus tuos daiktus reikalingus tavo gyvybei; per tą tu turi priguli su visais daiktaiš podraug; kiek jie užsimano, gali nuo tavęs atimt, kiek nori gali išnaudot ir vergt iki kiek tik jiems patinka. Atidavęs viską jų valdzion, tu nebegali gyvent kitaip, kaip tik turi jiems dirbt; turi taikinties ant tokių sąlygų ir mokesčių kokias jie tau pastato. Tavo pilvas tuščias, – nori valgyt, nori gyvent, taigi tu ir esi priverstas jiems dirbt. Žodziu sakant, tu turi lenktis prieš jų upą; pagaliaus turi mirt, jeigu jie teip norės; jie tave valdo, tu esi jų vergas.

Jie užmuša tukstančius darbininkų kas metą anglių kastynėse, geležės ir plieno dirbtuvėse; jie užmuša tukstančius ant geležinkelių, tramvajų, teipgi prieš geležinių budavonių ir kitose sunkiose pramonėse. Tu negali pasipriešyt, nes tu esi jų samdininkas, o jie tavo viešpačiai.

Bet... nenusimink, brolaus «liuosas» Amerikos darbininke! Yra išeiga iš tokio baisaus padėjimo. Minios sujudo ir reikalauja perkeitimo tokios nedoros tvarkos. Jau 400.000 darbiunkų Suvienytose Valstijose stojo į eiles socijalskos revoliucijos kareivių; reikalauja įvest naują respublikoje rėdą ir tą tikisi įvy.

rint per balsavimus už socialistų partiją. Socialistų partija, broliu darbininke, tvirtina, kad Suvienytų Valstijų darbininkai turi paduoti ranką darbininkams viso pasaulio; skelbia kad darbininkai privalo but tikrais valdytojais svieto; žodžiu sakant, jie nori įvest sąveikmės (kooperatyvišką) respubliką, kurioje visi žmonės bus tikrais savininkais visų tų daiktų ant svieto, kurie yra reikalingi užlaikymui tavo, mano ir visų darbininkų gyvybės.

Socialistų partija skelbia, jog tie visi, kurie dirba visus pasaulio darbus, privalo viską ir valdyt, kaip tai: žemę, medegos šaltinius, įrankius, dirbtuves, mašinas, – abelnai visus išdarbystės įnagius.

Kada busi tikru savininku visų tųjų daiktų, ant kurių ir iš kurių dirbi, broliu darbininke, tai tada galėsi dirbt, kiek geisi; tada turtas, per tavo darbą išdirbtas, nebus skirstomas į du šmotu: vieną, vadinamą «mokestis», tau, o kitą gabalą, vadinamą «pelnu», kapitalistui. Kada prigulės prie tavęs visi tie daiktai, kuriuos tu išdirbi, tada visi turtai, išdirbami per tavo darbą, bus t a v o.

Ir patolei Amerikos darbininkas nebus liuosas, pakol tas laikas ateis. Tada tik jis turės tiesą prie gyvybės, teipgi turės tiesą prie liuosybės ir gerovės.

Brooklyn, N. Y.

J. Sunskis.

Socijališkos studijos.

Darbas ir mokestis.

(Tąsa)

Ir kurion tik pusėn nepažvelgsi, visur matai, kad piniguočius iš kitų darbo iš melžia sau visus syvus, o lašelius tųjų syvų nukrapina nuo pirštalių suskurdusiai miniai alguojančių darbininkų. Tuos lašelius vadina mokestis, algos. Tie, kurie visą svietą maitina, gauna sau trupinius. Tie kurie nieko neveikia, ima sau visus kepalus.

Da neprošalį butų čionais pristat šio-kią tobyčaitę. Ji aiškiai parodys (žinoma, tam kuris norės pamatyt), kas tai yra žmonės. Toblyčaitė susideda iš grynai urėdiškų (valdiškų) apyskaitų. Apdirbta ji per garsingą statistikos rinkėjį, amerikoną. Lucien Sanieľ.

Amerikoje draugija, anot to paties p. Sanieľ, – skaidosi į tris klisas: piniguočių, pusponių ir darbininkų. Piniguočius vadina kapitalistais, (dar kartais – plutokratais) pusponius – vidurine klisa, o darbininkus – proletarais.

Bet pirma to da štai kas butinai reikia dažnot, minėtinai: iš ko susideda dabartinė draugija arba visuomenė.

I. Kapitalistų (plutokratų) klison

jeina šie:

- 1) liekanos senovinės aristokratijos [kunigaikščiai, grapai, baronai, markizai, liordai ir t. p. – kurie praktiškai yra kapitalistai ir išnaudoja darbininkų klisą];
- 2) pabirkantai;
- 3) pramoninkai;
- 4) pramonų sąjungininkai [kompanijos];
- 5) dalyviuinkai [akcionieriai] trustų;
- 6) tiesiog milijonieriai ir skolintojai kapitalo;
- 7) stambūs vertelgos;
- 8) bankų savininkai;
- 9) kasyklių savininkai;
- 10) geležinkelių savininkai;
- 11) įvairiose pramonėse vadovai, urėdininkai ir perdėtiniai;
- 12) dideli žemvaldžiai; ir tt. ir tt. ir tt.

II. Vidurinė (pusponių) klisoj yra šie klodai:

- 1) smulkesni vertelgos;
- 2) smulkesni bankieriai;
- 3) vaizbunai (pirkliai);
- 4) apdraudų [insurans] įkurėjai;
- 5) įvairūs agentai;
- 6) advokatai (ir tuli kiti iš profesionalinio burio tipai);
- 7) politikieriai (Amerikoje);
- 8) alėytojai [lichwarzė].
- 9) pinigmainiai;
- 10) smulkūs pramoninkai;
- 11) mekleriai (tarpininkai) pramonėje ir šėip ja;
- 12) kunigija;
- 13) smulkūs dvarponiai;
- 14) ukininkai [tečiaus šie dabar kaskarts nukrinta į eiles išnaudojamųjų vargdienių proletarų: todėl beveisi iš jų galima prie šios klisos priskaityt; jei bent tik tamsųjį gaivalą, kurs ir nukritęs neprispazįsta da prie savo vietos].
- 15) Armijos vadai ir glitos; ir tt. ir tt. ir tt.

III. Proletarijatas (darbininkų luomas) susideda iš šių alguotojų:

- 1) siuvėjai visokių žmonių aprėdalu;
- 2) pagamintojai maisto;
- 3) išdirbėjai odos;
- 4) išdirbėjai naugės (metalo) daiktų;
- 5) anglekasiai, rudakasiai, druskakasiai;
- 6) spaudos darbininkai, braizytojai (engravers), knygataisiai, tepliotojai, muzikantai, ir tt.
- 7) auđėjai, – abelnai rubams medegos išdirbėjai;
- 8) tabako pagamintojai;
- 9) išdirbėjai visko iš medžio;
- 10) mekanikai ir visoki matninkai;
- 11) inžinieriai, daktarai ir kiti iš profesionalinio tipo (tuli, ir didelė didžiūma jų yra kapitalistais; tų čion neskaitoma – anie priguli prie išnaudo- tojų darbininkų klisos; bet pats jų

tipas yra – proletarai.)

- 12) agentai, rinkikai takų, smulkūs kromininkėliai, karabelninkai;
- 13) buchgalteriai, gizeliai, kromų tarnai;
- 14) telegrafistai, krovikai, geležinkelių tarnai;
- 15) darbininkai ant laukų;
- 16) naminiai tarnai;
- 17) žvejai ir jurininkai;
- 18) nepaskaidyti darbininkai etc. etc. etc.

(Toliaus bus)

Vargomatis.

Susivažiavimas «Lenkų Socialistų Sąjungos».

Rugsėjo 2–5 atsibuvo New Yorke Amerikos «Lenkų Socialistų Sąjungos» susivažiavimas, su tikslu perkratyt savo, tarpe susivažiavimų prabėgusio perijodo darbus ir nusizymėt ruožtus darbavimuisi ateinančiam laikui.

«Sąjungos» praeitis gana dziuginanti. Deleगतų pranešimai liudija, kad visur kur, tarpe amerikiečių lenkų, socializmo mokslas sparčiai plėtojasi. Žinoma, da jaučiama yra didelė stoka gerų organizatorių ir pamokslininkų.

Kuopų išdai gerame stovy; centro išdas, – kuris beveik galima pavadit išdu išleidimo organo «Robotnik», – teipgi vidutiniškai laikosi.

Revolucijos pašalpai «Sąjunga» surinko \$ 15.086, iš kurių \$ 14.480 pasiųstą Europon revol. centr. komitetui.

Už valdišką proletarijato partiją Amerikoje pripažinta «Socialist Party». «Sąjunga» išpažįsta kovą klisų ir jungiasi po tarptautinio socializmo vėliava.

Po ilgų išsišnekejimų tapo užgirta «Rusų Socialdemokratų Partija», kaipo vadovė Rusijos plotuose gyvenančio proletarijato. Taigi «Sąjunga» faktiškai išsizadėjo pripažit valdiškumą abiems Lenkijos socialistų partijoms: «Polska Partya Socjalistyczna» ir «Socjaldemokcja Krolestwa Polskiego i Litwy».

Organą «Robotnik» nuspręstą perkelt iš Chicagos į New Yorką. Dauguma nuomonų buvo, kad organas daugiau atydos kreiptų į suartinimą lenkų socialistų su anglais, negu ikišiolei buvo daroma. Pripažįta, kad agitacija už balsavimus yra svarbesnė, negu vidurinis organizacijos sąnarių pakėlimas (!).

Nuspręsta perleist per «Robotnik'ą» Sinklero apysaką «The Jungle» (Raistai), kam autorius ir pavėlijimą jau suteikęs.

Nuo «Socialist Party» Tautos Komiteto susivažiaviman buvo atsiųstas atstovu drg. Wm. Mailly, pirmiau buvęs šios partijos tautos sekretoriumi.

Nepereikim iš praktiško darbo į vaidus.

Daug jau buvo kalbėta apie LSPA. Centro Komiteto klaidas. Kalbėjo drgg. Szukys, Bernotas, Szirvydas, Baltrušaitis, ir kitų kuopų draugai, — nors trumpai, bet vis yra išreiškę tame klausime savas nuomones. Tad gal bus pavelyta pratarit keletą žodžių apie tai ir man.

41 num. «Kovos» («Tik dėl žodžių neaiškumo») drg. Baltrušaitis duoda atsakymą Bernotui. Tėnai ilgai yra motyvuojama apie «spėjimą»: taigi ir aš negaliu iškęst neišreiškęs savo nuomonės — «apie spėjimą»...

1. Aš manau, kad spėjimo ypatybės niekas negali kitam valdyt, priverst, duot arba atimt. 2. Spėjimas prigul daugiau ateitei negu praeitei. 3. Negalima spėjimų remt ant citatų. 4. Yra prigimta kiekvienam žmogui. Pavyzdin: sergantis žmogus spėja, kad jis pasveiks. Neregys spėja kelią, graibos tvoros, ir tt. Spėjimas, tai vilties lašai į tolesnę gyvenimo kelionę. Spėjo Marks, Fourier, Sen-Simon, Owen ir kiti vyrai apie teorijas socializmo, apgynime vargdienių žmonių luomo. Ir jų spėjimai šėdien išsipildo. Tad ir kiekvienas iš mūsų galime spėt apie viską, nesiklaudami kito sąžinės ir niekas mums spėjimo negali užgint. Dėlei kurjozo da privedu, patvirtinimui spėjimų, kad anglas Chas. E. Wyman spėja, kaip bus socializmo laikuose. Ir kiekvienam priešginai, kurs darodys, kad jo spėjimai neįvyks, gvarantuoja šimtą dolerių. Iki šiol neatsirado darodančių.

Taigi ir drg. Baltrušaičio nuomoniavimai (apie spėjimą) — ne vietoj. Išrodo kaipi sarkazmas ant žodžių paeinančių iš gero noro.

Ironija labai mažam skaitliui skaitytojų yra suprantama.

Jeigu kalbėt apie tiesotumą, tai rodo si reikėtų kalbėt teisingiau. C.K. padarė klaidą kad nepadarė referendumui. Bet kodėl drg. Baltrušaitis neužtemija to, kad ir Susivaziavimas padarė net kelis klaidas: 1) nenutarė kokių tiesų tur C.K. prisilaikyt; 2) nenutarė kiek kuopų gal sušaukt konferenciją 3) labai mažai tepasakė apie referendumą.

Susin. Sekretorius. *K. Rutkus*,
Box 590 New Britain, Conn.

Iš lauko Partijos.

|| Philadelphia, Pa. — Vietinė LSPA. kuopa įvedė kasnedėlinius pasikalbėjimus, kur speciališka užsidavė draugai perkratyt mūsų Partijos konstituciją,

pasiaiškint sau tulas neaiškiasias vietas; įdėt ko sulyg mūsų patyrimo ir sulyg kitų partijų konstitucijas, trukstas musičkėje ir tt. zodziu mēs norėtum išdirbt medegos sutaisymui naujos konstitucijos. Dabartinė konstitucija, mūsų nuomone, daugelio dalykų visai neužveria, kitus neaiškiai perstato. Suprantama, kad mēs neperstatom, kaip išdirbėjai naujos konstitucijos, bet tik medegos norim, kiek įstengsime, pagamjt. Tą galėtų savu keliu daryt ir kitos kuopos. Gerai būtų kad 3-čiam Susivaziavimui suteiktum kuodaugiausiai tame klausime nurodymų. Beto mēs pasikalbėjimuose mokinamies tulus svetimtautiškus zodžius, sakinius išsvarstom ir gilinamies į socializmo pažvalgas. Tam tikslui pasiēmėm išstudijuot nuo pradžios mūsų Partijos programą. Pereitą sykį išsiaiškinom prasmę zodžių «ekonomika» ir «buržuazija». Gelbstimės tame enciklopedija ir patįs savo įgytoms žinioms iš raštų. «Ekonomika» mums išsiaiškino esąti tam tikras mokslas apie visų žmonių gerovę. Tas zodis yra senas, teip kaip sena ir visa istorija. Seniau žmonės viską dirbdavo rankoms, sunkiai misdavo, neturėjo gerų susidraugavimų vienos tautos su kitomis, taigi jų ekonomika buvo biedna. Szėdien ant svieto turtai didinasi, žmonės šimteriopai daugiau sutveria, negu seniau, todėl ekonomika yra turtingesnė. Ji plėtojasi, etc. «Buržuazija», mēs supratom, yra tai luomas žmonių, kurs nieko prie pasaulio turtų neprideda, bet minta viėnok iš jų. Buržujus yra atstovas nevaisingų žmonių ant svieto, o darbininkas — vaisingų. Todėl buržujus ir darbininkas yra du priešingi gaivalai. Buržujus gyvena iš pinigų, o darbininkas iš darbo. Buržujai yra: pabirkantai, dideli žemvaldziai, kasyklų savininkai, geležinkelių ponai ir tt.

Tie pasikalbėjimai atsibuna kas nedėl, nuo 1-mos po pietų, ant 229 Pine str. — **Darbininkas**.

|| Chicago, Ill. — 4 rugs. mūsų 22 LSP A. kuopa tuėjo savo mėnesių susirinkimą. Teip kaip ant praėto susirinkimo nebuvo draugai dėlei lietaus, tai dabar užsimokėjo už abu mėnesiu kurie yra pasiūsta «Kovos» ir da visi draugai sudėjom po 50c ant padidinimo mūsų vienintėlio turto «Kovos», kuris tik viens rupinasi apie gerovę darbinikiško luomo šitoj šaly. Su meile visiems draugams, — **J.K. ilikevyčius**.

Kaip miršta revoliucionieriai.

Simon O. Polock.

Nudėjimas jenerolo Minn per mergaitę Žiną Konoplianikovą priveda mūsų atminiman

tas „malšymo“ Rusijos dienas, kada „būdžiantieji būriai“ lekiėjo po visas apygardas ir šaudė bei korė tūkstančius vyrų ir moterų, be mažiausio šešėlio kaltybės, be tyrinėjimų, be teisimų.

Nužūdytas aštuonių vyrų, aprašomas šiame straipsnely, yra paremtas ant autentiškų pranešimų, kurie pasirodė tuojaus po nužūdyto rusų spaudoje.

Jie buvo aštuoni vyrukai — jauni, sveiki, drūti.

Jie troško gyvent, jie žiūrėjo į tolimą ateitį — bet liktinė privarė juos akyvaizdon Sibiro teismo, kurį įkurė jenerolas Renenkampf.

Jie buvo aštuoni: Ivanov ir Šermikirtičev — geležinkelio raštininkėliai, Beliajev — telegrafistas, Morčinskas — inžinieriaus pagelbininkas, Brovinskas — kalvis, Rozenfeld — medicinos studentas ir da kiti du.

Veikmė teismo tėsėsi nepilną valandą.

Išėjo nuosprendis:

„Mirtis per sušaudymą“.

Menkutė, mažai žinoma geležinkelio stotis — Khilki — pasitiko Renenkampf'o teisėjų aukas. Čia buvo nuspręsta juos nužūdyt.

— Ar norite susitaikyt su altoriaus tarnu (— popu)? Jis čia tuoj bus! — užklausė pasmerktuosius mirčiai.

— Atsisakom nuo susitaikymo... Jeigu gali, tegul mums palydi iki mirties kaipo privatiškas ūkėsas, — atsakė visos aukos.

Išlipė iš vagono pasmerktieji kariautojai už laisvę. Prisiartino kareiviai, tirštai kalinius apsupė, ir traukė lindna procesija į vietą. Ten išėjo priešakin popas, užpakaly jo — daktaras. Aplinkui stovėjo minia, sugriaudinta paveikstu savo brolių einančių globon mirties. Viens iš aštuonių vyrų pakelia ranką ir prašneka į minią:

— Valstiečiai, draugai: — Akyvaizdoje prisiartinančios mirties, mēs — mirštantieji — priešaukiam jus nepaliaut kovojus už idėją. Valstiečiai, greit mēs pavirsime į lavonus. Bet jus, gyviejie, prisiekit kad vesite karę prieš viešpataujančią prispaudimą, kad kovosite už gerovę mūsų žmonių. Atminkite pasakutinį prisakymą miršančiųjų už liuosybę: — „Numeskim jungą nuo kaklo žmonijos! Nukratykim tyranijos dulkes nuo savo kojų“.

Teip pragydo mirštantis.

Giesmė ėmė plaukt kaip kokia banga. Minia ją pagriebė ir traukė tolyn. Seni, barzdotti žmonės sustojo giedot, jiems zodžiai jau neišsiveržė iš kaklo: jie pradėjo balsu raudot.

Kareiviai nusigrėžė savo veidus; kareiviai verkia. O giesmė plaukia, ji kyla augštai, augštyn ir augštyn.

Viskas vėl tyku. Mēs artinamies prie „vietos“. Teip, baisi vieta, tikra aukoms vieta! Aštuoni stulpai ir prie kožno juodas grabas. Minia sustojo. Mirštantieji prisiar

tino prie vietos.

Pirmas prisitartino studentas. Jis paspyrė koja vieną iš juodų grabų ir sušuko:

— Draugai, šits mano!
— Šits mano!
— Šits mano!

Kiekvienas išsirinko sau vietą. Prasideda mirties darbas. Ima pirmą, antrą, trečią, paskutinį – visus pririša prie stulpų. Bando kareivis užrišti akis.

— Ne, ne – drauge, nereikia to. Męs nesibijom.

Tuoj prasidės. Kareiviai ruošias prie darbo. Šaudyklės kilnojasi. Girdis klepsėjimai muštukų.

Bet – ak! Vėl giesmė. Jie gieda, tos aštuonios esybės pririštos prie stulpų:

„Jūs kritot kaip aukos
Kovoj už žmoniją...“

Paliepimo dar nėra. Tyku. Liūdna mirties giesmė kyla prie grabų; ji virsta į riksmą. Minia, didelė minia, balsu rauda:

„Viską ką galėjot
Padarėte jūs;
Už jusų žmones, už jų ateitį,
Už jų gyvybę, už laisvę jų“.

Tr-r-ak! iššovė papliūpa.

Pro šalį.

— Broliai, kam mus kankinat! Taikykit mums tiesiai į širdis...

Antra papliūpa

Dvi esybės nulinko žemyn.

Giesmė dar tęsiasi:

„Kartais jūs žūstat
Giliuos kalinius...“

Papliūpos viena po kitos pertraukia giesmę.

Penkios papliūpos.

Ivanov da gyvas. Jis gieda:

„Bet baisūs žodžiai,
Ant despotų sienų
Seniai jau pasakė...“

Jis nebeužbaigė. Nusvyro už visus žemian.

— Daktare, apžiūrėkit.

— Vienas da gyvas! Bravinskas – gyvas! Išėina kareivis.

— Taikykit man į širdį, – ištarė auka.

Jis užbaigė gyvastį.

Numirėliai, apsiptylę krauju ir suvarstyti kulipkomis. Juos nuima duo stulpų. Sudega į juodus grabus.

— Laidokit!

— Batalijonas – marš!

Ir desėtkai kojų užtripia šviežių kapinyną, sulygina su šeme.

Kares giesmė.

Męs esam tie ką nedrebės
Prieš daug kardu ar prieš mažai:
Iki ši žemė pražibės
Ir švies, kaip ankurs, amžinai.
Gerosių tėsų mums neduos
Karalius, kunige, tiesdarys,
Už meilę visos žmonijos
Ką visus broliais padarys.

Męs tie kareiviai be algų.
Męs eitės eina vis tūstyn:
Mus skerdžia, varo po kardu,
Bet burliai mus traukia pirmyn.
Praskledžiam mėg eskadronus,
Nebėgam niekad nuo mirties;
Lavonais išverčiam tronus,
Gyvybe perkam pergales.
Sviets – mums tėvynė ir tautą,
Drašys – mums broliai ir draugai,
Sveika buk, teisybė šventa!
Sveiki jūs, prie josios keliai!
Tie burliai kraugerių šėdlen
Te vynioj senus vėlukus,
Mums gyvent ir numirt – vis vien,
Męs – sviets: kas tad eis prieš mus!...

Audrupats.

Žinios iš Lietuvos.

Gražiškiai, (Griškabudžio valsčiaus, Naum. pav., Suv. gub.). U o l u m a s valdžios tarnų. – Rugsėjo 9 buvo Gražiškiuos atleidai šv. Marijos vardo. Kaip paprastai dabartiniam laike Lietuvoj nė vieni atleidai neatsibuna be «tvarkadarių» kazokų ir sargybinių (žemsargių), teip ir čion neapsiejo be jų apsilankymo. Jau anksti iš ryto atsitrunkė iš Nau-miesčio du sargybiniu vedini 8 kazokus. Bet kad žmonės dar tik rinkosi, tad jie pastovėję biskį nujojo pas ukininkus pasistatyt arklius ir tuoj pareikalavo dešrų ir kumpių dėl užkandžio. Taja proga naudodamiesi keletas vaikinių pardavinėjo «Naująją Gadynę» ir į trumpą laiką suspėjo išparduot į 30 su viršum egzempliorių. Pradėjus varpuot ant sumos atsitrunkė ir «tvarkadariai» ir pradėjo savo darbą dirbt. Nutvėrė vieną vaikinių tarp durų šventoriaus baisiai plusdami iškratė, bet nieko neradę, paleido. Į puolę ant šventoriaus puolė prie kitų vaikinių. Ypač atsižymėjo savo žvėriškumu sargybinis Kobinev, kuris, kaip pasiutęs žvėris, puolė prie vieno vaikino ir, baisiai rėkdamas: «Kas tu toks?» rėžė su kumščia per galvą ir su kojom spardė, rodos, norėjo į dulkes sutrint. Radęs vieną numerį «N.Gad.» ko suvisu nepaduko. Rėkė, keikė, siuto, spardėsi, net pajuodavęs iš piktumo, nors nieks jam ten nesipriešino, bet, nežinia kam jis rodė ten savo narsumą ir ką norėjo išgązdīt tuom. Teip per visą sumą net peršilęs kratė kiekvieną, neaplenkdamas nė mažų vaikų 5–6, metų nė žilų senelių. Kobinevas, kaip laukinis bulius, neapkenčia raudonų dažų. Pamatęs vaikinių su raudonu kakliaraišiu, kaip žvėris pripuolęs nuplėšė, rėkdamas: «Dabar nelaikas tokius nešiot!...» Jeigu kas drįso nusišypsot, tai tam priėjęs su kumščia grasino, zadėdamas duot į snukį, kad dantys išbyrėsia. Nuo kai-kurių atiminėjo «N.G-nę», bet drašesniems, kurie reikalavo, sugražino.

Žmonės kaltina kleboną Marmą, kad jis girdi parsikvietęs kazokus ir liepęs gerai pramokint tuos «bedievius», «razbaininkus», «vagis», «pasileidėlius» ir tt. (teip klebonas Marma vadina socialistus). Kad tai teisybė, liudija daugelis faktų: kaip atsitrunkė kazokai, Marma pasisveikino su žemsargiais ir meiliai kalbėjosi, o laike biauraus žmogžudžių darbo, klebonas sau ramiai stovėjo ir šypsojosi; turbūt jam saldu buvo ant širdies, matant, kaip valdžios šunys tąsė žmones, neduodami jiems melstis: jeigu katras meldės atsiklaupęs, tai tą žemsargis nutvėręs už apykaklės ir, knygas ištraukęs ir numetęs ant žemės, pasistatė ir darė kratą, klausdamas pavardės ir baisiai keikdamas.

Mūsų kunigėliai nė kiek tuom nesipiktina, kad valdžios tarnai siuto per visą dievmaldystę, tąsė žmones, rukė, žodžiu sakant, darė kas jiems patinka; bet užtat jie labai piktinasi jeigu kas skaito laikraščius, ypač pirmėiviškus, kaip antai, «Naująją Gadynę» ir kitus. Klebonas Griškabudžio, Marma, gana gerai iškeikė 8 rugs. «N.Gadynę», ugne spiaudė ant tų kurie skaito, nors pereitą žiemą, kada draugai buvo prašyt pas jį revoliucijos reikalams aukų, pats gyrėsi esąs socialistu ir net dar pirmu, o jau dabar purvais drabsto ant socialistų laikraščio, «N.G-nės». Mat jeigu tu esi «Dievo leistosios» valdžios tarnu, tai ir bažnyčioj gali daryt ką nori, vistiek tu geras esi; bet jei užtėmys skaitant laikraštį nors ir ne laike dievmaldystės ant šventoriaus, tai vistiek busi pavadintas negražiu vardu, vistiek jau tu prakeiktas ir tau jau bus paskirta vieta pekloj tarp velnių, nors ir geriausias butum katalikas. Tai mat kaip yra ant svieto!

15. X. 06,

P.Pasmyla.

P. S. Viršui tilpęs laiškelis rodo baurų siutimą caro valdžios tarnų ir kantrų tylėjimą Lietuvos demokratų. Argi ne šlykštu matant, kad tokie demokratai, kaip dr. Basanavyčius (žr. «Lietuvos» 41 nr.) tveria sąjungas kovot su lenkiškoms evangelijoms bažnyčiose ir su lenkų tautiškuoju elementu, o nesinaudoja visų tautų pasikėlimu, kad išverst nedorą caro valdžią? Ar tai teip jiems rupi Lietuvos gerovė ir laisvė?! – Red.

Revoliucijinis Rusijoje bruzdėjimas.

Vis smarkyn kyla kaimuose anti-militariškas judėjimas. Daugumas pašauktų kariumenėn jaunikačių tiesiai atsako valdžioms, kad neisų daugiau į kareivius. Todėl caro valdžia griebėsi naujų terionybų: ministrų pirmininkas Stoly-pin išleido visiem gubernatoriam pris-

kymą, kad apskelbtų po valsčius, jog visi atsi-akantieji eit kariumenėn busę paduoti karės lauko teismui. Kadagi tas bausis teismas dabar yra pagarsėjęs šimtais nužudymų, tai valdžia mano tuomi žmones įbaugit ir priverst kad jie caro valdžiai nusilenktų. Szitokioms priemonėms valdžia tikisi įgyt žmonių meilę! Suprantama, kad sukelds tik didesnę neapykantą.

Lodzes muitinyčioj urėdninkai suėmė 19 skrynių išsiųstų iš Berlyno Tiflizan. Atplešę rado 74.000 kulipkų. Kronštadte susekta suokalbis, kurs buvo prisirengęs iškelt dinamitais į orą namus, kuriam karės lauko teismas «teisė» pasikėlėlius.

Valdžia aštriai prisakė gubernatoriams, kad per rinkimus į naują caro «dumą» nebutų prileisti prie išrinkimų socialistai ir kiti pirmžengsniai gaivalai. Rinkimų agitatoriai (išimant juodašimčius) bus sekami policijos, o žemiečių įstaiogs, jeigu nelaikys juodašimčių, bus išvaikomos. «Tikrųjų rusų sąjunga» (juodašimčiai) rengiasi išskerst žydus.

Gelsingforse atsibuvo kadetų susivažiavimas. Atžagareiviai, po vadovyste laisvamano Struvės, spyrė mitresniuosis atsižadėt Vyborgo manifesto. Bet didžiama balsų pasiliko prie manifesto. Kita šaka, radikalų, spyrė susivažiavimą, kad išleistų atsišaukimą į kareivius mest ginklus ir į kaimiečius neduot rekrutų. Abu tie įnešimai tapo nustelbti. Taigi demokratai pasiliko ištikimi monarkistai, palaikytojai dabartinės valdžios, nors toji tuojtimpas ant jų spiaudo.

Socialistai Kronštadte išleido atsišaukimą į kareivius kad nesiskubitų sukilt vieni, nes prisiartina abelnas sukilimas. Milijonus atsišaukimų socialistai išplatino, kuriuose ragina kaimiečius neduot valdžiai kareivių. Padaryta kratos pas sargus Petropavlovsko tvirtumos. Peterburge iškratyta augštesnės mergaičių mokyklos. Vienoje jų suimta 60 studentų ir svarbūs raštai. Tą pačią dieną Peterburge suėmė keletą revoliucionierių, tik ką pribuvusių iš užsienio. Szušoje (Kaukaze) rasta armėnų bažnyčioje bombos. Suimta keli kunigai. Tuloje pavogė skraidomą kanuolę ir išardę išsiuntė revoliucionieriams Maskvoje. Netoli Mintaujos revoliucionieriai šėip atkeršijo šnipui: pririšė jį prie geležinkelio šėnių ir paliko prieš traukinį, kurs sudraskė šnipą į šmotelius.

Gorkiuose, netoli Tifliso, užmušė kunigaikštį Pavlenovą, didelį revoliucijos priešą. Lodzėj pakorė penkis revoliucionierius. Liaudė norėjo juos palaidot, bet kazokai su kaudais išvaikė susirinkusius, prie ko daugelį sukapojo. Iš to gy-

ventojai pasipiktino ir iškilo visur bruzdėjimas. Valdžia ant tų patyčių da vieną žmogų pakorė Lodzėj, o 5 Bėdžinoj sušaudė. Dabar kilo politiški streikai, kuri net pabirkantai parėmė. Bet valdžia uždėjo 3.000 rb. pabaudos kožnam pabirkantui kurs mokės streikeriui laike streiko algą.

Spalnio 4 tiek valdžios nužudyta žmonių: Chersone 7, Mintaujoj 8, Bachmutė 3, Kališui ir Batume po 1. Varšavoj 4 pasmerkti mirtei ir 1 Blagovieščenske. Kremenčugo jen. gubernatorius, po bausme kalėjimo uždraude gyventojams ištart žodį «chuliganas» ir «juodašimtis». Išėjo 1-mas N «tautiškai-socialistiškos apžvalgos, organo «taut. soc. partijos». Iš Peterburgo 4 spalnio išvarė Sibirano viso labo 350 politišku prasikaltėliu, kurių tarpe: 1 kunigas, 1 dijakonas, kareiviai ir darbininkai. 500 jurininkų, už Kronštadto ir Sveaborgo sukilimus, išsiuntė ištėriman.

Sulaikyta laikraštis «Narod». Fergano srytis (oblast) apšaukta ant aistrosios apsaugos tiesų. Išėjo 4 nr. socialdemokratų [«bolševikų»] organo «Proletarij». Policija konfiskavo 1 ir 2-rą nr. bedarbių žurnalo «Duona ir darbas» tą pačią dieną, kada išėjo. Pabaltmario krašto dvarponiai paaukavo 120.000 rublių į juodašimčių išdą. – kovai su revoliucionieriais. Vilniuje konfiskavo 3-čią N baltgudžių laikraščio «Naša Dolia». Vidaus ministerija paskyrė Vilniaus policijai pašalpos 4.500 rb. Peterburgo advokatas Morgulis, gavo nuo juodašimčių grumojimus mirtimi, už gyvimą pasmerktojo mirtin Vasiljevo. Disnos paviete kaimiečių maištai. Vidaus ministro aplinkraštis paliepė gubernatoriams draust kaip galit žmonių susirinkimus ir tremt liaudės kurstytojus. – Japonija ginkluojasi ir rengiasi užpult ant Vladivostoko. – Rygoje įveda karės diktaturą.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Chicago, Ill. – Szio mėnesio 2-rą dieną pripuolo mano vardo diena, – mat nešioju vardą «Aniuolas»... Sveikas sulaukęs vardo dienos, mislinau pasiprašyt savo pažįstamus, nupirkt bosuką alaus ir pabaigt tą dieną liuksmiai pie gėrimų, – kaip daugumas mūsų lietuvių daro. Bet perskaitęs «Kovos» ir «Lietuvos» numerius, patėmijau keletą gerų perspėjimų, kad jau mūsų skriaudikai – bravarininkai, ir teip gana praturtėję iš darbininkų triuso; ėmiau samprotaut, kad jau gana butų visiems dykuams bednot pinigus, tiems žmogaus vargšo apjakintojams. Taigi, man užėjo ant mislies, kad mano tie keli centai, ką ketinau iš-

mest ant alaus, geresnę naudą gal atnešti broliams varguoliams, negu išgertas alaus stiklas mano vardo dienoje. Todėl nusprendžiau visai balius nebekelt, kurs gal butų da kokį blogą vientaučiams atnešęs negu gerą. O tuos centus paaukauju ant šitokio mierio: 1 dolerį revol. reikalams Lietuvoje; 1 dol. nukentėjusiems už laisvę, katriems pinigška pagelba reikalinga; 1 dol. besimokinančiai lietuvių jaunumenei, ir da 50c padidiniimui «Kovos», kaip buvo minėta paskutiniame numary. Lieku sveikas, gero velijantis visiems geriems užmanimams, su guodone A.G a l i n i s.

¶ Montelo, Mass. – Vienas iš vietinių lietuvių, K. V-čia, parengė puotą į kurią buvo užprašyti tuli jo draugai – kitas užklydo ir patsai neprašytas. Bet visi buvo laikomi už draugus ir už svečius. Terp tų buvo ir dvi merginos, nelabai seniai iš tėvynės Lietuvos atvažiavusios. Jos tuojuan pradėjo dainuot revoliucijines giesmes, kurios perstatė šėndieninį Lietuvos padėjimą. Jautresniems svečiams net ašaras ištraukė iš akių kada gi mės nors seniai iš tėvynės iškeliaug, bet visgi dar neužmiršom, kaip ta šalis ir mūsų likusieji ten broliai yra mums brangūs. Labiausiai įstabu išgirdus Lietuvos merges bedainuojant revoliucijines giesmes, nes penkioliką metų atgal niekas apie tą nė nesapnavo kad ir Lietuvoje rasis revoliucionieriai mergaites, kurios ims budint tamsiu brolius iš gilaus tamybės miego. Aš gyvendams šioje vietoj per keturis mėnesius daug sutikau atvažiavusių iš tėvynės žmonių ir klausinėju jų apie Lietuvos revoliucionierius: visi pasakojo apie socialistus; nieko nė nuo vieno negavau girdėt apie kitas partijas. Ar kitos partijos Lietuvoj dabar nieko neveikia, ar žmonės jų darbų nemato, sunku pasakyt. – Svečiai suaukavo revoliucijos reikalams 8.51 pinigų, kuriuos siunčiam «Kovos» Redakcijon ir skiriam LS DP. – K. B a l č i u n a s, 607½ N. Main st.

¶ Easton, Pa. – Matant visos Rusijos bei Lietuvos kovotojus už laisvę, papludus kraujuose; matant jų motinas, pačias, dukteris, paliktas didžiausiame varge bei nuliudime, arba drąsiai stojančias su savo broliais į eiles kovotojų ir guldančias savo galvas už žmonijos ateinančią gerovę, vėla, matant pilnus kalėjimus prigrustus, už pasikėsinimą atsikratyt nuo biauuriųjū carizmo kraugerių viskas tas smelkia širdį ir didžiausi pagaila gimta kiečiausioje vaidentuvėj. – Brangios seseris amerikietės! Jeigu mūsų sądraugės darbininkės pašvenčia savo mylimiausias ypatas, vaikučius, namus ir gyvastis, taigi ar muks ėion bunant šioj, nors

kiek laisvesnėje šaly, nėra šventa priderystė sušelpit jaisias nors skatiku. Užsi-
duokim sau už pareigą įvairiais budais
rinkt po kelis centus, idant tuom galėtu-
mēm nors kiek palengvīt tąją baisią ko-
vą. Nors sutiksim ir išjuokimus, no-
rints kaip kurie ir nemaloniais žodžiais
ant mus drabstys, bet, — mielos sese-
rīs, — nepaisykim ant neišmanėlių; tei-
singu keliu eidamos galim didelę pašal-
pą atnešt nukentėjusiems už laisvę mų-
sų broliams ir seserims. Taigi nesigailė-
kim pridēt savo triuso. — Man išleidis
drukuojamą mašinukę ant išlaimėjimo,
surinkau 11.00, iš kurių 4.00 išėjo iš-
kaščiams pačių laimėjimų, o likusius
7.00 prisiunčiu «Kovos» redakcijon ant
revoliucijos, ir meldžiu pasiųst LSDP.
— Tai-gi matom jog ir iš suvis menkų
dalykų galime vis keletą centų surinkit;
tiktai reikia gero noro ir tvirtos valios,
o viskas yra galimu. Tik, mielos sesers
darbininkės, — į darbą! Jeigu negalim stot
į eiles kovotojų, susivienyt su revoliuci-
jonieriais, tai nors biskutį triuso negai-
lėkim. — A. Jusaitienė.

¶ Gavome žinią, kad Elizabeth'e, N. J., po dr-go Žagarо prakalbų, susitvėru-
si net iš 25 narių LSPA. kuopa. — Pir-
myn einam!

¶ Garsusis Sinklero veikalas «The
Jungle» (Raistai) jau tapo išversta rusų
kalbon ir atspaudžita tukstančiuose eg-
zempliorių, kurie su pastebėtina greity-
be po visus Rusijos kraštus platinasi. —
Akyva butų permatyt, ar greit lietuviai
susilauks tos knygos vertimą pasirodant.
Jis yra daug reikalingesnis lietuviams,
negu aprašinėjimai žvaigždžių arba se-
nos zaunos apie kares ir karalius, arba
orakulai.

¶ Kubos respublika jau dingo. Ame-
rikos jenerolas Taft pribuvęs Kubon su
keletu laivų užgniauzė revoliuciją ir įve-
dė diktatorystę ant respublikos griuvė-
sių, kur galės dabar kerotis Amerikos
kapitalizmo kultura (skaityk: išnaudojima-
mai), kaip ir Filipinuose. «Dėkingi» ku-
biečiai renka pinigus ant pastatymo Ruz-
veltui paminklo Havanoje už lengvą jų
pavergimą...

¶ «V. Žios» rašo, jog Vilniaus poli-
cija iškrėtė išvuostė «Echo» (Aido) re-
dakciją ir suėmė 5 žmones, tarpe tų patį
laikraščio leidėją. Prie to sukonfiskavo
12-tąjį laikraščio numerį. — Reikia ži-
not, kad «Echo» tokios pat pakraipos,
kaip ir «Naujoji Gdynė», tai yra rupi-
nasi beturėčių ir mažturėčių, lenkiškai kal-
bančių lietuvių reikalais. Abudu tuos
laikraščiu valdžios šuneliai persekioja;
kitų jų liet. laikraščių Lietuvoje nekaba
voja, nes tie «nepučia prieš vėją»...

¶ Vyrūčiai — pinigų, pinigų! Vilniuje

susitverė iš trijų žmonių «Sajunga»...
kovojimui bažnyčiose su lenkais ir jų kal-
ba. «Sajungos» šulai yra šie: dr. Basana-
vyčius, J. Kriaučiūnas, Kun. Ambrazie-
jus. Dabar reikia tą trisienį užbraukyt
kuom nors. O to be pinigų negalima.
Taigi atsišaukia «šulai» į Amerikos lie-
tuvius (žr. «Lietuva» 41 n.) aukų. — Aky-
va tai «Sajunga», o da akyvesnis tikslas.
Na, o kaži išvaikę iš bažnyčios lenkizmą
ar išvys ir lotynizmą? Juk jo žmonės
teipgi nesupranta. Kad tą padarytų, tai
bent but garbė nenuoalsiam vyriū, kontr-
revoliucijonieriui dr. Basanavyčiui!..

¶ Vilniaus policija paėmė parašą nuo
vietinių restoranų ir aludžių savininkų,
kad jie neleis savo įstaigose muzikai
žaišt «Marselietę». Kurie tą drausmę
peržengs, turės užmokēt 500 rb. pabau-
dos arba bus įdėti ant 3 mėn. kalėjiman.
— Mat kaip baisi kitur «Marselietė»!
Draugai, išmokim ją kožnas, kad parva-
žiaivę Lietuvon galėtum ir vaikus ją iš-
mokyt. Yra toje giesmėj kokia tai stebuk-
lynga spēka, kuri terionus verčia sudrė-
bēt...

Caro ir jo šeimos pelnas.*)

Caras su savo šeimyna gauna į metus
12.800.000 rublių; tat į mėnesį jam iš-
puola milijonas su viršum rublių, o į die-
ną 35 tukstantis rublių.

Be to, ypatingai caras turi didelius tur-
tus; viename tik Sibire jam priklauso
42.500.000 dešimtinių žemės, o su žemė-
mis kitose vietose bus į 49.000.000 de-
šimt.; jeigu tai butų vienoj vietoj, tai bu-
tų plotas penkius sykius didesnis už visą
Lietuvą. Caras turi taipogi savo fabri-
kus.

Kada gimsta pas carą vaikai, jiems
yra paskiriama alga: 33 tukstantis rub-
lių į metus kiekvienam.

Kada caro vaikas išauga, jam tada
duoda milijoną rublių prasigyventi.

Carinio kraujo ypatų užlaikymui eina
dar visas pelnas nuo vadinamųjų «udiel-
nų» žemių. Tų žemių išviso Rusijoje yra
apie 8.400.000 des. 1897 metais gryno
pelno iš jų gauta 20 milijonų rublių. Iš
tų žemių valdžia veda, mat, kuo-didžiau-
sią prekybą vynu; 1897 metais pardave
2 milijonų butelių vyno.

Kuopoms ir pavieniams.

Kurios kuopos arba pavieniai dar ne-
turi LSPA. konstitucijų, tegul dabar at-
sišaukia, o bus išsiųsta, nes tapo apdary-
ta vėla 1000. Reikalaujant reikia aiš-
kiai parašyt kiek reikalaujama ir reika-

*) „Naujoji Gdynė“, N 3.

lauti tiesiai nuo manęs. Daugelis rugoja
kad jiems esą neišsiunčiama greit. Aš
visada gavęs užprašymą išsiunčiu tą pat
valandą. Bet negaliu atsakyti už tuos,
kurių buvo prašyta per Centro Išdinin-
ką arba Redakciją. Suprantama, kad
kožnas tur savo užsiėmimą ir svetimą
tik tada paėma, kada jau savąjį atlieka.
Todėl kol man perduoda užprašymą,
kartais išėina daug laiko. Reikalaudami
adrisuokit:

A. Bernotas,
1418 So. 2-nd str. Philadelphia, Pa.

Biblijografija,

„Olitpa“. Apsaka iš laikų savitarpinės karės šiaurinės
Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra laida. Turto ir
spauda „Lietuvos“. Chicago, Ill. 1906. psl. 95. Kaina 25c.

„What socialism means“ (Ką reiškia socializmas). Parašė
R. Flint prof. Edinburgo Universitete. Isl. Lippincot Co. Phil-
adelphia, Pa. 1906. psl. 512.

Krasos dėžutė.

K. Armonui — Eilutės „I kovą pirmyn“ netinka. Mi-
slis graži, bet poezijos nėra, nė tinkamai apdirbta. Pasidar-
buokit iš kitos pusės.

dr. Siolunui ir kitiems. — Persikėlus į kitą kuopą reikia
apsireikšt tnykščiam sekretoriui, kurs ir išreikalau organą.
Beto atkreipiam atydą, jog rašant atvirus laiškus nevalia dēt
adresinėj pusėj savojo adriso. Ten rašosi adrisas tiktai to, ku-
riam siunti laiskelį. Už kiekvieną atv. laišk. su grįžtamuoju ad-
risu ant adresinės pusės, mėš primokam baudos 4c. Meldžiamė
Tamistą tą sumą sugrąžīt.

dr. Ivin skui. — Nemokant gerai užrašyt savo adriso,
reikia paprašyt kita, arba ant kampo gerai įsižiūrēt į litras
savo gatvės.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Prenumerata: J. Skinderis, Clinton, Ind. už kor-
teles, A. Griškonis, Springfield, Mass., N. Vengrinau-
kas, Shenandoah, Pa., L. N. Klumbus, Wilmerding, Pa.,
A. Lukšys, Operman, O., J. Baniulis, Brever, Me., Kun.
P. Drignaitis, Phila, Pa., — po 2.00; A. Kiedis, Chica-
go, Ill. už subs. korteles 4.50; B. Žiuryš, Naugatuck, Ct
už subs. korteles, K. Bubnis, Shenandoah, Pa., M. Juė-
ka, Phila, Pa. — po 1.00. Mensesiniū: Springval-
ley, Ill. 2.80; Naugatuck ir Union City, Conn. 2.20;
Baltimore, Md. 3.00. Apgarsinimai 10.25. Viso 39.75.
Buvo 21.42. Viso labo 61.17

Išleidimai:

Spauda 2.00; Nuvežiojimas formu 75c. Išsiuntineji-
mas 58c. Popiera konstitucijū viršams 2.55. Raštines
reikalai 57c. Spaustuvėj ir redakcijū šviesa, apmazgo-
jimas langū ir tt. per mėnesį 1.66. Sustatymas 9.00.
Važinejimai 48c. Viso 17.59.

Iplauke	61.17
Išejo	17.59
Lieka	43.58

„Kovos“ Fondau:

Roslyn, Wash.: A. Gustas 1.00; Sam Miller 50c. Viso 1.50
Springvalley, Ill.: L. Lenkaitis 1.00; Jonas Gvazdikas 75c.
M. Merevyčius 50c. J. Baniulis 25c. Viso 2.50
A. Griškonis, Springfield, Mass. 1.00
Buvo 250.50 Viso labo 255.50

LSPA. Centro Išdininkas

T. Andziulaitienė

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Montello, Mass.: F. Kasperavyčius 1.25; T. Burba 1.00; K.
Valavyčius 58c; Ona Balčiūnienė, K. Balčiūnas, S. Butnauskis po
50c. F. Laucius 33c. A. Velavyčius, V. Jasineka, A. Tamkevyčius,
A. Želvavyčius, S. Matokas, J. Tamkevyčius, P. Turskis, J. Miki-
lauskis, P. Baranauskis, B. Elzbut, A. Tamkevyčius, S. Sryakov.
J. Guigas, P. Gruntrejas, Ne buvęs su mums — po 25c. P. Bar-

nauskis 10c.	Viso	8.51
Aukos rinktos „kelionei revoliucionierių“ [žr. „Kovos“ 12 nr.] nebesusinaudojus tam tikslui, prisiskiria prie revoliucijos fondo		6.50
E.Jusaitienė, Easton, Pa. už išlaimėtą mašinukę		7.00
Philadelphia, Pa. per J.Bajerčių: Ona Šiaulienė, J.Bajerčius, P.Balzaris — po 25c. Antanas ir Antanas po 10c. Viso		95
Buvo		244.51
Viso labo		267.47

APGARSINIMAI.

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

Organizatorius A.Petratis,
130 Scribner str. Grand Rapids, Mich.

Sekretorius susin K. Rutkus,
Box 590, New Britain, Conn.

Sekret. turtų — P.Bukšnaitis,
c/o Universal Mercantile Asn.
61 Park Pl., New York, N.Y.

Išdininkas — T.Andziulaitienė,
2135 So. 9-th str., Philadelphia, Pa.

Knygius — A.Bernotas,
1418 So. 2-nd str., Philadelphia, Pa.

Allegheny'ės draugams.

Mūsų 55-tos kuopos draugai! Atsišaukiame į savo draugus, už kviezdami kuoskaitlingiausiai atsilankyti ant diskusijų, kurios atsibūna 28 spalnio (October), po No. 1112 Magnolia str. Už kviečiame teipgi visus Allegheny'ės lietuvius ir lietuvaites, nes bus aiškinama, kas tai yra socialistai ir ko jie reikalauja. Vardan LSPA. 55-tos J. Stasevičiaus.

Prakalbos Ansonia!

49-ta LSPA. kuopa, Ansonia, Conn. parengė 28-tą spalnio, nedėlioję, prakalbas. Atsibūna svetainėje „Germania Hall“, 22 Maple str. Prasidės 1 val. po pietų. Kalbės atsižymėję kalbėtojai. Visus lietuvius širdingai užprašo

KOMITETAS.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus sekančiai mėnesinis susirinkimas partijos ir kuopos reikaluose atsibūna 4-tame utarninke kožno mėn., Laisvės Klube, po No. 943 So. 2-nd st., 8 val. vak.; ir kožname nedėlioję, po nr. 229 Pine str., 1 val. po p., atsibūna susilavinimosi. Sekr. A.BERNOTAS, 1418 So. 2-nd str.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laikys susirinkimus dvyk mėnesį: 1. kas 1-mą utarninką, 7 val. vakare ir 2. kas 3-čią nedėlioję, 3 val. po pietų. Atsibūna po nr. 210 Central Viaduct.

Kuopos sekr. J.LABANAUCKAS.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsibūna paskutiniame nedėlioję kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869—33rd place. Organizatorius J.JANČAUSKAS, 95 Canalport ave.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas pirmą nedėlioję kožno mėnesio po No. 35 Lafayette str., pas vietinį rubišvį [kriaučių].

Sekretorius S.GARKAUCKAS, 55 Austin str.

Pittsburgo, Pa. 6-ta kuopa laikys susirinkimą 4 d. Lapk. (November), 3 val. po pietų, F.J.Bagočiaus mokslainė, 2226 Forbes str. KOMITETAS.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniame nedėlioję kiekvieno mėnesio, po No. 323 Clifford str.

Sekr. K.VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-tos kuopos susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlioję mėnesio po N 15 Hancock str.

Org. M.PADOLSKIS, 24 N. Empire str.

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą nedėlioję kožno mėnesio, po No. 86 Jackson str. 10 val. iš ryto.

Sekr. A. STANELIS, 24 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlioję mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mė-

nesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.GRINIUS, 520 W.Lexington st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyti susirinkimus kiekvieną pirmą nedėlioję kožno mėnesio, 2-ą val. pietų, salėje J.Lietuvninko.

Prat. rašt. J.RAMANAUCKAS Box 151.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame utarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L.J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V.J.PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyno, N.Y., 19-tos k. LSPA. susirinkimai atsibūna 2sykiu ant mėnesio: 1) kas pirmą nedėlioję mėnesio, 3-čia po pietų, 2) kas trečią nedėlioję mėnesio, 7 vakare, po No 73 Grand str.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: L.Steponkaus salėje, 1120 So. Leavitt str. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dvyk mėnesį: po 1-am pirmą subatvakarį ir po 15-tam.

Sekr. J.KILIKEVYČIUS, 68 W. 25-th str.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną ant- rą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sekr. J.BANIULIS.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas būna dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apšvietos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union Cyt'ies, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus dvyk ant mėnesio: 1-mą seređą po pirmam kožno mėnesio laiko mitingą su protokolu, o 3-čią seređą po pirmam laiko pasikalbėjimo susirinkimą. Visada prasideda 7.30 vakare, lietuviškoj salėj Linden Parke. Kuopos sekr. B.ŽIURYS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėlioję kožno mėnesio, 7 val. vakarė, Paddy William salėje, po nr. 122½ N. 6-th str.

Sekr. J.KLEMAUSKAS, 2028 Peoria Road.

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str. Organizatorius J.GARŠVA.

Luzerne, Pa. 33 kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėlioję mėnesio, vakarais, nuo 7 valandos, po No. 243 Bennet Str.

Organizatorius J.K. Makaukas.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna kas pirmą ketvergą po 1-mai kožno mėnesio, 7½ v. vakare, L.P. Kliubo kambariuose, Bank str.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūna kas paskutinę subatą mėnesio Lietuvių Ukėsų Kliubo ruimuose, 96 Green St., vakare 7.30.

Sekretorius T.RUBIKAS.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėlioję, po No. 426 Main str. Org. J.G.SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-ą nedėlioję kožno mėnesio, po No. 660 Pine str. KOMITETAS.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas pirmą nedėlioję kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J.Apalian-skio, 162 First st. 5 v. vakare. Užprašom visus atsilankyti. Organiz. P.SAKATAUCKAS, 94 Washington pl.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibūna paskutinį nedėlioję kožno mėn. po No 304 W. Centre str. Sekr. J.MICKUNAS, 1233 E. Pine str.

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dvyk mėnesį — po kožnos 10-tos ir 25-tos seređoms. Rašt. prat. ir turtų, JONAS H. PUIDA.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūna 3-čiam nedėlioję kožno mėnesio po N 60 Wells Str. S.STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą pėtnyčią mėn., pusę po 7 vakare, po N 166 Ave A. Fin. Sekr. J.M.DANIELIUS.

Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos atsibūna susirinkimai kas antrą ir kas ketvirtą nedėlioję mėnesio, 3 val. po pietų, namuose išdininko, J.Stasevičiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėlioję, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J.SMALLIS, 270—274 E. Federal str.

„PASKUTINE BANGA“

Drama iš buities revoliucionierių Lietuvoje. Parsiduoda „Kovos“ Redakcijoje po 10c.

„SPARVA“

N 1. Politiskų karikatūrų laikraštis. Visai nebedaug, 5 centai. Rašyk „Kovos“ Redakcijon

„Lietuvos Ukininkas“

Laikraštis Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms, išeina du kartų per savaitę iš Vilniaus Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto. Prekiuoja Lietuvoj ant metų \$ 1.00. Amerikoje \$ 2.50.

Kam yr miela prigimta šalis tėvynė-Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite vėliausius atsitikimus iš dabartinio revoliucijos judėjimo. Vienas num. dėl pamatymo 5 centai. Adrisas:

M.J. DAMIJONAITIS,
3120 So. Halsted str. CHICAGO, ILL.

Naujoji Cadyne

Savaitinis miesto ir sodžiaus darbininkų, bežemių ir mažųjų laikraštis. Talpina daug naudingų ir reikalingų darbo žmonėms straipsnelių, apsakas, elles ir apšėlai žinių iš mūsų tėvynės-Lietuvos. Prekiuoja Amerikon: metams \$ 2.00, pusmečiui \$ 1.00. Adresas: Vilnius, Jurgio prospektas 39, b. 6. Russia. Teipgi galima užsirašyti per LSDP. literatūros agentą:

J.O. Szirvydas

1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

„DILGELES“

Juokų ir tikros satyros laikraštis. Iš eis mėnesiniais numeriais. Prekiuoja 1.00 metams, 50c. pusei metų. Pavieniai numeriai — 10c.

Adresas: «DILGELĖS»

1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Kelley & Yanitchhevitch

Numažintų prekių vaistinyčia

Kosuliai ir persišaldymai lekia šalin nuo mūsų garsingojo „kosuliui sirupo“. R. 1526. Kur nieks neįveikė, jis išgydo. Prekė 25c.

Aptieka ant kampo Beaver Ave. ir Franklin str. ALLEGHENY, PA. (42—46)

J.H. Phillips, Ph. G.

APTIEKORIUS

1400 Beaver ave. kampas Pennsylvania Ave. ALLEGHENY, Pa.

Gryni. švieži vaistai
Pigiai ir gerai sutaisyti. [48—46]

Lietuvis Fotografas.

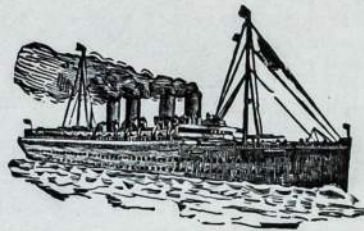
PHILADELPHIJOS lietuviai, kurie nori nusitraukti puikias ir nebrangias fotografijas tegul atelna pas mane. REIKALAUJU teipgi mokytinio. Kas nori išmokyti amato, teatsisaukia pas mane.

Juozas Szukys,

500 So. 2-nd str. Philadelphia, Pa. (48—46)

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietis

Parduodame geležinkelių tikietis į visus miestus Jungtinių Valstijų.

609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DOVANAI DAKTARIŠKA KNYGA!

Bus prisiusta, tam kuris tik atsius keleta stampu, už prisiuntymą ir savo adresą. Tą knygą „Vadovas į Sveikatą“ parašyta Daktaro Profesoriaus E. C. Collins. Si knygą yra 128 puslapiu ir su koleravotais paveikslais, perstatant paslaptis žmogaus organu, taip pat nuo apsireiškimo iki užgimimo kudiki, motinos viduriuose su vienuolika peraimainu, paveikslai. Ji yra naudinga sveikam ir ligoniui, sveikus praserhati nuo ligu sergančius pamokina kaip ir kur išsigydit. Tai veikalas, kurio ne joks kits lietuviškas daktaras, neistenge atlikt, kuri tas **Profesorius ir Institutas Daktaro Collins** nuveike.

Taipat **Dr. Collins Medical Institute** apart Profesoriaus yra daktarai Specialistai, kurie kaip vyru taip moteru visokias ligas su geriause pasekme išgydo, už tai kad po ištyrimo, vaistai tampa kožnam ir pagal ligą speciališka pritaikiti, kuriuos vartojant apturi prigulinčia sveikata.

Jei Tave vargina iš žemiaus paminetu ligu, tai asabiškai ar vis tiek aprašant liga per laišką atsišauk busi išgyditas nuo:

plaučiu nesveikomu, dusulio, trumpo kvėpavimo, kosulio, kepenų, inkstu (kidneys), dispepsijos, viduriu ligos nedirbimo, užkietėjimo bei per daug liuosu viduriu, kraujo nečystumo, odos ligas, galvos skaudėjimo, diegliu bei reumatizmo, geltiges, niezejimo, lytišką nusilpneimą per jaunistes ir kitas klaidas, blogus sapnus ir per miega seklos nubegima, kaip ir nuo savizagystes paeinančiu sukliurimu sveikatos, taipat lytiškas užsikrečiamas slaptas ligas, nerviškumo, abelno nusilpneimo, kataro, pusles ligas, galvos skaudėjimo ir spiegiimo, tankaus slapnimosi, sunkuma kojose, pasigadinimą, nutirpimus koju bei ranku. Taipat ir moteris kas visokias ligas, ne tik baltases ir skausmingas nereguliariskas antdrapanes, bet ir kitas kurios ant nelaimes zmoniu atsiranda, pasekmingai lekasi pergalotes ir visokios rodos per laiskus suteikiamos. Vaistus išsiunčia per Ex-presą į visas dalis Suvienytu Valstiju Amerikos, taipat, Mexica, Canada ir visas šalis pasaules.

Rašant adresuok:

Dr. E. C. Collins Medical Institute,
140 West 34th Street, New York City.

OFISAS ADARAS: kožną dieną nuo 10 iki 5 po piet, pasilso dienoms nuo 10 iki 1 val

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam ir taisom vienus metus **UŽ DYKA!**

L.Freedman & Son.

VIENA PREKE

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

Kampas South ir 4-tos.

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.

PHILADELPHIA, PA.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vaistus, visokias europėjiskas szaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartujį vyną, Pain expellerį, šviežias dieles. — Užkvičiame visus lietuvius lankyti į musų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

Pirmos klisos lietuviu sallunas

N.Czeledinas

Skaniausios degtines, geriausi vynai, kvėpianti cigari, šviežias alus, pultebeliai, užkandžiai.

Pirmiausi lietuvių užėiga.

921 So. 2nd St. Philad., Pa.

Bell phone, Lombard 48-12. A.

**Shepherd's
APTIEKA**

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

JULIUS CALMIN

Visoki skanūs švieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likerai; puikūs cigarai.

Mechanic st., Camden, N.J.

Bell Phone, 808-x E. Phone, 1033-A.

PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susiszkneka lietuviškai. Pigių prekės.

Parodant šitą numerį „Kovos“ Gauni

100

„S. & H“ Žalias, arba „Sperry“ Aukso

Vertelgu Stempas Dykai

perkant už \$ 2.00 arba daugiau

Mohr's Czeveryku krome

1529 Beaver Ave. Allegheny, Pa.

Mēs duodam ir priimam Sperry Aukso

Stempas, kurių 500 pramonėje yra ver-

tos \$ 1.75 — 1000 \$ 3.50

Greital ir gražiai patalsom sugedusius čevėrykus.

(41-1)